

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2065

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Snježana Bagić, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Davor Krapac, Ivan Matija, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Vinko Cerjan iz Maruševca, na sjednici održanoj 2. srpnja 2015. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Varaždinu dužan je u roku od osam (8) dana računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama« predmet broj: P-1/04 (ranije broj: P-1/98) dostaviti Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske.

III. Visoki upravni sud Republike Hrvatske dužan je u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama« donijeti odluku o tužbi Vinka Cerjana iz Maruševca, Biljevec 76, podnesenoj protiv odluka Upravnog odbora Poljoprivredne zadruge Ivanec broj: 213/92 od 31. srpnja 1992. i Skupštine Zadruga broj: 234/2-92 od 21. rujna 1992.

IV. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Vinku Cerjanu iz Maruševca, Biljevec 76, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01. i 76/10.) u iznosu od 32.300,00 kuna.

V. Naknada iz točke IV. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

VI. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnositelj je 25. siječnja 2013., na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), podnio Ustavnom sudu ustavnu tužbu (nazvanu zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku) radi duljine postupka za zaštitu ustavom zajamčenog prava i slobode čovjeka i građanina, koji se je vodio pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud).

U ustavnoj tužbi podnositelj je istaknuo:

»10. Odlukom Ustavnog suda RH broj: U-III-1283/2000 od 12.02.2003. godine, ukida se rješenje Vrhovnog suda RH iz toč.9. i predmet se vraća Vrhovnom sudu RH na ponovno odlučivanje.

(...)

Od posljednje pravne radnje navedene pod toč.10. ovog Zahtjeva, pa do današnjeg dana 21.01.2013. godine, Vrhovni sud RH nije učinio ništa čime bi se nastavio ovaj sudski spor, odnosno nije postupio po Odluci Ustavnog suda RH.

(...)

Stoga podnositelj predlaže Naslovnom Sudu da odredi rok u kojem Vrhovni sud RH mora provesti ponovno odlučivanje, kako bi se spor nastavio.«

I. ČINJENICE VAŽNE ZA USTAVNOSUDSKI POSTUPAK

2. Ustavni sud, u postupku pokrenutom primjenom članka 63. Ustavnog zakona, na temelju navoda ustavne tužbe, uvida u spis predmeta Županijskog suda u Varaždinu broj: P-1/04 (ranije broj: P-1/98) i u odluku Ustavnog suda broj: U-III-1283/2000 od 12. veljače 2003., utvrdio je sljedeće pravno relevantne činjenice za odlučivanje o povredi prava podnositelja zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava.

a) postupanje sudova do 5. studenoga 1997.

Podnositelj je postupak za zaštitu ustavom zajamčenog prava i slobode čovjeka i građanina pokrenuo 21. listopada 1992. podnošenjem tužbe Općinskom sudu u Ivancu.

Tužba je podnesena radi poništenja odluke Upravnog odbora Poljoprivredne zadruge Ivanec broj: 213/92 od 31. srpnja 1992., kojom je podnositelj isključen iz zadruge i odluke Skupštine Zadruga broj: 234/2-92 od 21. rujna 1992., kojom je odbijen podnositeljev prigovor protiv odluke o isključenju iz zadruge, te utvrđenja da podnositelj ima status zadrugara, te da ga je tužena Poljoprivredna zadruga Ivanec dužna upisati u popis zadrugara.

Presudom Općinskog suda u Ivancu broj: P-641/92-7 od 6. travnja 1993. odbijena je podnositeljeva tužba.

Rješenjem Okružnog suda u Varaždinu broj: Gž-826/93-2 od 26. kolovoza 1993. ukinuta je navedena presuda Općinskog suda u Ivancu.

Potom se je Općinski sud u Ivancu rješenjem broj: P-505/93-11 od 21. listopada 1993. oglasio stvarno nenadležnim i predmet je ustupio Okružnom sudu u Varaždinu.

Nakon stupanja na snagu Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 3/94), kojim je promijenjena nadležnost u sporovima za zaštitu od nezakonite radnje, Županijski sud u Varaždinu ustupio je predmet Općinskom sudu u Ivancu kao stvarno i mjesno nadležnom sudu za postupanje u predmetu.

Smatrajući da je za postupanje po podnositeljevoj tužbi nadležan Upravni sud Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Upravni sud), podnositelj je predložio Općinskom sudu u Ivancu da predmet ustupi Upravnom sudu.

Rješenjem broj: Us-4802/1995-2 od 11. siječnja 1996. Upravni sud se oglasio stvarno nenadležnim za odlučivanje u predmetu te predmet dostavio Vrhovnom sudu, radi rješavanja negativnog sukoba o nadležnosti.

b) postupanje sudova nakon 5. studenoga 1997. i odluka Ustavnog suda broj: U-III-1283/2000 od 12. veljače 2003.

Rješenjem Vrhovnog suda broj: Gr-236/1996-2 od 18. studenoga 1997. određena je nadležnost Županijskog suda u Varaždinu za postupanje u konkretnoj pravnoj stvari. U obrazloženju tog rješenja, Vrhovni sud je istaknuo:

»Tužitelj je u ovoj pravnoj stvari odabrao pravni put zaštite propisan u čl. 67. ZUS-a a s obzirom da ovaj Vrhovni sud u ovoj pravnoj stvari u rješavanju sukoba o stvarnoj nadležnosti ne može cijeniti dopustivost izabranog pravnog puta zaštite već samo koji je sud stvarno nadležan da odluči po izabranom putu pravne zaštite to je ovaj sud ocijenio da je za zaštitu od nezakonite radnje stvarno nadležan Županijski sud.

Ovo iz razloga što je odredbom čl. 67. Zakona o upravnim sporovima propisana stvarna nadležnost Okružnog suda (sada Županijskog suda).

Pritom valja navesti da je Zakonom o sudovima ('Narodne novine', br. 67/91., 25/92. i 8/92.) u čl. 16. st. 1. t. 2.j bilo propisano da je za zaštitu od nezakonite radnje stvarno nadležan Općinski sud, no navedena je odredba stavljena izvan snage (brisana) Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima ('Narodne novine', br. 100/96.) kojim je u čl. 5. st.1. propisano da se navedena odredba briše te je na taj način ponovno uspostavljena stvarna nadležnost Županijskog suda sada primjenom čl. 66. Zakona o upravnim sporovima.«

Potom je Županijski sud u Varaždinu održao ročište 25. studenoga 1999.

Presudom Županijskog suda u Varaždinu broj: P-1/98-6 od 29. studenoga 1999. odbijen je podnositeljev tužbeni zahtjev za zaštitu od nezakonite radnje kao neosnovan.

Protiv te presude podnositelj je 23. prosinca 1999. podnio žalbu.

Rješenjem Vrhovnog suda broj: GŽ-3/00-2 od 11. svibnja 2000. ukinuta je presuda Županijskog suda u Varaždinu broj: P-1/98-6 od 29. studenoga 1999. i odbačena je podnositeljeva tužba.

U obrazloženju navedenog rješenja, Vrhovni sud je istaknuo:

»Žalba nije osnovana, ali je u povodu žalbe presuda ukinuta i tužba odbačena jer se ne radi o predmetu zahtjeva za zaštitu od nezakonite radnje.

(...)

Ovaj postupak pokrenut je tužbom radi zaštite od nezakonite radnje, a u smislu odredbe čl. 66. i dr. Zakona o upravnim sporovima ('Narodne novine', broj 53/91).

Pravo na zaštitu od nezakonite radnje proizlazi iz odredbe čl. 67. Zakona o upravnim sporovima. Odluke Poljoprivredne zadruge ne predstavljaju radnju već konačni i pojedinačni akt, pa spor u kojem se traži da se ocijeni zakonitost i pravilnost odluka o isključenju iz poljoprivredne zadruge ne spada u sudsku nadležnost.«

Povodom rješenja Vrhovnog suda broj: GŽ-3/00-2 od 11. svibnja 2000. podnositelj je podnio ustavnu tužbu Ustavnom sudu.

Odlukom Ustavnog suda broj: U-III-1283/2000 od 12. veljače 2003. usvojena je ustavna tužba podnositelja, ukinuto je rješenje Vrhovnog suda broj: GŽ-3/00-2 od 11. svibnja 2000. i predmet je vraćen Vrhovnom sudu na ponovno odlučivanje.

U obrazloženju navedene odluke (točka 6.) Ustavni sud je istaknuo:

»Polazeći od činjenice da je za odlučivanje u konkretnom slučaju nadležan Upravni sud Republike Hrvatske, a imajući u vidu odredbe članka 16. ZPP-a na kojima je Vrhovni sud utemeljio osporavano rješenje, Ustavni sud utvrđuje da je rješenje Vrhovnog suda, u povodu kojeg je podnijeta ustavna tužba, donijeto suprotno mjerodavnim propisima.«

Vrhovni sud je potom rješenjem broj: GŽ-5/03-2 od 19. studenoga 2003. ponovno ukinuo presudu Županijskog suda u Varaždinu broj: P-1/98 od 29. studenoga 1999. i odredio da se predmet dostavlja nadležnom Upravnom sudu na daljnje postupanje.

Navedeno rješenje Vrhovnog suda uručeno je 2. siječnja 2004. Županijskom sudu u Varaždinu, međutim taj sud nije predmet dostavio Upravnom sudu, niti je rješenje uručio podnositelju.

Postupak za zaštitu ustavom zajamčenog prava i slobode čovjeka i građanina do donošenja odluke Ustavnog suda nije dovršen.

II. PRAVO VAŽNO ZA USTAVNOSUDSKI POSTUPAK

3. Članak 29. stavak 1. Ustava glasi:

»Članak 29.

Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

(...)«

Članak 63. Ustavnog zakona glasi: